

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/136/2020
Identifikačné číslo spisu:	1215202210
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1215202210.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: T.. M. Š., bývajúci v C., C. XX, zastúpeného: JUDr. Martin Fabián, advokát v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52 C 37/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. februára 2019, sp. zn. 7 Co 32/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 52 C 37/2015-118 z 21. októbra 2016 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia, že je podielovým spoluvlastníkom s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 2984/10 000 plynovodu realizovaného v rámci projektu plynofikácie mraziarne Orechová I. a II. etapa pozostávajúceho z vysokotlakového plynovodu DN100 v dĺžke 2 217 m, regulačná stanica RS5000/2/2-441-KS, strednotlakový plynovod STL PD DN 200 v dĺžke 1 976 m, strednotlakový plynovod STL DN 150 v dĺžke 5 058 m, strednotlakový plynovod STL PD DN 100 v dĺžke 440 m, strednotlakový plynovod STL PD DN 40 v dĺžke 75 m, strednotlakový plynovod STL PD DN 32 v dĺžke 33 m, nízkotlakový plynovod NTL PD DN 80 v dĺžke 2 268 m, nízkotlakový plynovod NTL PD DN 50 v dĺžke 60 m, nachádzajúci sa medzi obcami Sobrance po obec Orechová. Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 7 Co 32/2017 z 27. februára 2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd konštatoval vecnú a právnu správnosť záverov súdu prvej inštancie preto rozsudok ako vecne správny potvrdil.

3. Žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP a ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Uviedol, že za porušenie

práva na spravodlivý súdny proces treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Ak rozsudky súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu neobsahujú náležitosti sú nepreskúmateľné. Ďalej namietal, že odôvodnenie súdu prvej inštancie podľa jeho názoru vychádza z nesprávnych skutkových zistení a zároveň vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozsudky okresného a krajského súdu považuje za správne, s dovolaním žalobcu nesúhlasil a považoval ho za neprípustné, resp. nedôvodné. Žalobca nemá v konaní aktívnu legitimáciu pre absolútnu neplatnosť zmlúv o prevode majetkových práv pre ich neurčitost' a žiadne ďalšie ním uvádzané dôvody či argumentácia smerujúca k ním tvrdeným nedostatkom postupu súdov nižšieho stupňa, nie sú spôsobilé zvrátiť daný stav. Žiadal, aby dovolací súd dovolanie odmietol a pre prípad, že dovolací súd podané dovolanie vyhodnotí ako odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, dovolanie ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a naň oprávnenými osobami (§ 424 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia, rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Dovolateľ, vychádzajúc z obsahu dovolania, prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP a k tomu dovolaciemu dôvodu uvádza, že odvolací a prvoinštančný súd a) nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia a b) nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, niektoré dôkazy nesprávne vyhodnotili, na iné neprihliadali a odôvodnenia rozhodnutí oboch stupňov súdov sú nepreskúmateľné.

12. Z viacerých rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je porušením ústavou a Dohovorom garantovaného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces. A to z viacerých aspektov dotýkajúcich sa kvalitatívnej stránky odôvodňovania súdnych rozhodnutí.

13. Z čiastkových analýz doterajšej judikatúry možno vyvodit' niektoré nasledujúce požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré by mal súd v odôvodnení svojho rozhodnutia rešpektovať. Medzi tieto možno zaradiť požiadavky o zákaze vnútornej rozpornosti argumentácie (požiadavka relevantnosti, jasnosti, presnosti a konkrétnosti argumentu), povinnosť odôvodniť odklon od existujúcej judikatúry, povinnosť „vyrovnať sa“ s ústavnoprávnym argumentom a názormi právnej vedy, možnosti odvolacieho súdu prevziať argumenty prvostupňového súdu a iné.

14. Treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

15. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

16. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné. Dovolací súd preto nezistil, aby žalobcovi boli upierané jeho procesné práva, ktoré by svojou povahou popreli princíp rovnosti takou intenzitou, ktorá by zakladala porušenie práva na spravodlivý proces.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolanie žalobcu v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je prípustné, preto ho najvyšší súd podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

18. V danom prípade žalobca vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP namietajúc nesprávne právne závery súdov nižšej inštancie a argumentujúc, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

19. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov dovolania uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Dovolanie prípustné podľa tohto ustanovenia možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma odvolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP).

20. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Odvolací súd musí konštatovať, že prípustnosť dovolania dovolateľ riadne nešpecifikoval, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikoval (konkrétnu) právnu otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedol ako ju riešil odvolací súd, a taktiež neuviedol, ako mala byť (konkrétna) právna otázka správne riešená. V súvislosti s týmto dovolacím dôvodom žalovaný de facto len vo všeobecnosti namietal „vady právneho posúdenia veci odvolacím súdom“, čo nemožno považovať za riadne uplatnenie (zdôvodnenie) prípustnosti dovolania.

22. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu uplatnené podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Z uvedeného dôvodu preto dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP odmietol.

23. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP). Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.